

Arvioita itäisen Euroopan avoimuudesta

Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin ja Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen järjestämä seminaari *Glasnost: Lessons of the Soviet Case* keräsi Helsinkiin 15. tammikuuta 1996 nelisenkymmentä suomalaista Venäjän tutkijaa ja Venäjän nyky-yhteiskunnasta kiinnostunutta. Uikomaalaisia asiantuntijoita seminaariin osallistui Venäjältä, Virosta, Puolasta, Unkarista ja Skotlannista.

Glasnostista väitöskirjan tehnyt kansanedustaja Reino Paasilinna esitteli tutkimustaan, jonka glasnostia ja Neuvostoliiton televisiota käsittelevä osa ilmestyi englanniksi juuri ennen seminaaria. Paasilinnan mukaan Neuvostoliitto ei hajonnut yksin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin ongelmiin vaan myös joukkotiedotuksen vaikutuksiin. Julkisuus, erityisesti keskustelevisiion suorat lähetykset, joissa voitiin arvostella suoraan maan oloja ja vallanpitäjiä, vaikutti räjähtäen etenevän latvapalon tavoin.

Moskovan yliopiston journalismin tiedekunnan dekaani Yassen Zassoursky totesi Paasilinnan tutkimuksen olevan yksi ensimmäisiä laajoja tutkimuksia glasnostista. Zassourskyn tiedekunta oli yhtenä riippumattoman Moskovan kaiku-radioaseman perustajista, joka onnistui toimimaan myös silloin kun muut puolueettomat asemat oli vaiennettu. Nykyisin Zassoursky toimii myös Venäjän radio- ja TV-toimilupia jakavan komitean puheenjohtajana. Toimilupia on jo 800 yksityisellä radio- ja tv-asemalla.

Zassoursky pohti julkinen (public) -käsitettä ja arveli sitä parhaiten vastaavan venäläisen termin olevan *obshtshestvenno-pravovoi* (julkisoikeudellinen), joka vastaa saksan käsitettä *öffentliche-rechtliche*.

Paasilinnan vastaväittäjänäkin toiminut Tarton yliopiston professori Marju Lauristin painotti, että glasnost oli puhtaasti venäläinen ilmiö. Baltian maissa muutokset lähtivät liikkeelle jo ennen jul-

kisuuspolitiikkaa ja Moskovassa tapahtunutta kehitystä, esimerkiksi Virossa suorat televisiolähetykset alkoivat jo 1987. Baltiassa vapautuminen perustui enemmän kansalaisyhteiskunnan toimintaan kuin ylhäältä aloitettuun glasnostiin. Moskovan tapahtumilla oli kuitenkin merkityksensä, sillä itsenäisyysvaatimuksia enää tukahdettu voimatoimin. Baltialle glasnostia merkittävämpi saavutus oli itsenäisyyden palauttaminen. Paasilinnan ansioina ovat Lauristinin mukaan glasnostin ja tiedotusvälineiden roolin merkityksen selvittäminen Venäjän kehityksessä.

Skotlantilaisen Stirlingin yliopiston tutkijan Brian McNairin mukaan taloudelliset seikat määrittävät Venäjän television tulevaisuuden. Taloudelliset seikat auttavat estämään poliittisen painostuksen: jos hallituksella ei ole rahaa maksaa televisiotoiminnan kustannuksia, se ei pysty saamaan sitä vaivontaansa. Nykyisin Venäjän televisiossa yhdistyy huonoimpia piirteitä niin entisestä neuvostotelevisiosta kuin alkuvaiheeseen olevasta kaupallisesta järjestelmästä.

Kansalaisyhteiskunnan mahdollisuus

Puolan television johtokunnan puheenjohtaja ja Varsovan yliopiston dosentti Karol Jakubowicz arvioi kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia Itä-Euroopassa. Hänen mukaansa kansalaisyhteiskunnalle ei ole jäänyt tilaa politisoitumisen ja poliittisen valtataistelun täyttämässä julkisuuden.

Jakubowiczin mukaan kansalaisyhteiskunta edellyttää tiettyä psykologista tilaa, uskoa siihen, että tavallinen ihminen voi osallistua. Hänen mukaansa nykyisessä Itä-Euroopassa tällaista uskoa ei vielä ole ja kansalaisyhteiskunnan elementit ovat yhä osa valtion rakenteita tai ainakin näistä rakenteista riippuvia.

Budapestin taloustieteiden yliopiston Ilkiko Kovatsin mukaan sananvapausoikeuden toteutumista haittaa taloudellisten ja kulttuuristen oikeuksien puute, eikä kansalaisrokoisuus ole voinut kehittyä. ELTE-yliopiston Maria Heller pohti yhteiskunnan ja kan-

salaisyhteiskunnan suhdetta ja totesi, että toiset ovat nyt pettyneitä poliittisten muutosten seurauksiin.

Marju Lauristinin mukaan Venäjän ja Itä-Euroopan tiedotusvälineiden tutkimuksen ei tulisi keskittyä vain yksittäistapauksiin eikä eroihin, joita eri maiden demokratisoitumisprosesseissa voidaan havaita, vaan sen tulisi myös selvittää, mikä eri maiden kehityksessä on yhteistä ja miksi se on yhteistä. Tutkijoille Itä-Euroopan kehitys tarjoaa kiinnostavia mahdollisuuksia, sillä se on kuin suuri muutosten laboratorio, jonka kehityksen avulla voidaan testata mitä tahansa teorioita.

Jakubowiczin mukaan Itä-Euroopassa ei oltu valmiita siihen, mitä kehitys toi tullessaan. Tutkimuksen ongelmana on se, että menneisyyden toiveita käytetään viitekehystenä nykyisyyden tutkimisessa. Valtaan päässeitä entisiä toisinajattelijoita ei tulisi hänen mukaansa syyttää siitä, että he ovat omaksuneet entisten vallanpitäjien toimintatapoja. Jakubowiczin mukaan suuri osa tutkimuksesta on ollut kuvailua ja analyysiä on jäänyt puuttumaan. Tutkimusta tulisi myös lähentää journalistien koulutukseen.

Kiinnostava kysymys on myös se, kuka on nyt median takana. Paasilinnan mukaan median valvojina on poliitikkoja, liikemiehiä ja mafia. Jakubowicz totesi, että entisillä kommunisteilla on yhä vaikutusvaltaa paikallisissa tiedotusvälineissä, mikä saattaa olla yksi selitys kommunistien hyvään menestykseen Venäjän ja muun Itä-Euroopan viimeaikaisissa vaiheissa.

Seuraava Itä-Euroopan tutkimuksen maailmankongressi järjestetään vuonna 2000 Tampereella. Glasnost-seminaarin isäntänä toiminut Venäjän- ja Itä-Euroopan instituutti on yksi kongressin pääjärjestäjistä ja instituutin johtaja Valdemar Melanko ehdottikin kongressin ohjelmaan erityistä glasnost-työryhmää.

JUKKA PIETILÄINEN

KIRJAT JA RAPORTIT

Kirjat ja raportit -uutuusluetteloa laatii Eija Poteri Nordicomissa. Hän ottaa mielellään vastaan tietoja julkaistusta kirjallisuudesta. Nordicomin kautta tieto julkaisusta tai artikkelista menee kotimaisiin Kati- ja Arto-tietokantoihin sekä pohjoismaiseen NCOM-tietokantaan.

AHO, Esko

The critical journalistic reception of the operas of Aulis Sallinen : an extended case study on the macrostructures of opera reviews, exportable cultural identity and the characteristics and challenges of journalistic music criticism today. - Cardiff : University of Wales, College of Cardiff, 1995. - 373 p. - Väitöskirja. (Julkaisematton).

ASLAMA, Minna

Private talk in public : a case study on a talk show in Finnish television. - Helsinki : School of Economics and Business Administration, 1995. - 35 s. - (Working papers, W, 124). -951-702-812-1.

EKHOLM, Kai, HAASIO, Ari & HEINISUO, Rami

Tiedon valtatiet... ja kinttopulot : kansalaisten uudet tietoympäristöt. - Espoo : Suomen atk-kustannus, 1995. - 309 s. - 951-762-295-3.

HONKA-HALLILA, Ari &

LAINE, Kimmo & PANTTI, Mervi
Markan tähden : yli sata vuotta suomalaista elokuvahistoriaa. - Turku : Turun yliopisto, 1995. - 237 s. - (Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja, A, 44). - 951-29-0597-3.

HOVI-WSASTJERNA, Päivi

Etiketti : graafista suunnittelua 1920-30-luvuilla. - Helsinki : [Hovi-Wasastjerna], 1995. - 63 s. - 952-90-6978s-2.

HUOVILA, Tapani

Uutisvuorokausi : tutkimus medioiden eroista. - Helsinki : Informaatiotieteiden tutkimuskeskus, 1995. - 137 s. -951-95417-9-9.

ISOTALUS, Pekka

Toimittaja kuvaruudussa : televisioesiintyminen vuorovaikutuksen

näkökulmasta. -Jyväskylä : Jyväskylän yliopisto, 1996. - 208 s. - (Jyväskylä studies in communication, 5). -951-34-0685-7. - Väitöskirja.

JOUKKOVIESTINTÄTILASTO = Finnish mass media 1995 / Toim. Rauli Kohvakka ja Tuomo Sauri. - Helsinki : Tilastokeskus, 1995. - 259 s. - (Kulttuuri ja viestintä, 1995, 2). -951-727-106-9.

Sisältää Tuomo Saurin artikkelit Joukkoviestinnän talous ja joukkoviestinnän kulutus, Radio, Äänitteet, Sanomalehdet, Aikakauslehdet, Joukkoviestinnän julkinen tuki ja Kansainvälisiä vertailutietoja, Rauli Kohvakan artikkelit Video, Elokuva sekä Tuomo Saurin ja Rauli Kohvakan yhteisen artikkelin Televisio.

KALLIONIEMI, Kari &

SALMI, Hannu

Porvariskodista maailmankylään : populaarikulttuurin historiaa. - 2. uud. p. - Turku : Turun yliopisto, 1995. - 202 s. - (Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja, A, 40). - 951-29-0522-1.
Teos on uusittu ja laajennettu painos tekijöiden kirjasta Populaarikulttuurin historiaa.

LEHTOLA, Markku

Tutki, kysy, tulkitse ja taustoitla : tutkivan journalismin tuottaminen Englannin johtavissa medioissa ja tutkivuus Yleisradion journalismissa. - Helsinki : Yleisradion koulutusrahasto, 1996. - 46 s. - (Kouran julkaisuja, 1).

NUKARI, Matti &

RUOHOMAA, Erja

Radion ohjelmistohallinta. - Helsinki : Yleisradio, 1995. - 98 s. - 951-43-0697-X.

NUOLIJÄRVI, Pirkko &

TIITTULA, Liisa

Vuorovaikutus televisiokeskusteluissa : projektin taustaa ja lähtökohtia. - Helsinki : Yleisradio, 1995. - 60 s. - (Yleisötutkimus, tutkimusraportti, 1995, 8). - 951-43-0699-6.

PAASILINNA, Reino

Glasnost and Soviet television : a study of the Soviet mass media and its role in society from 1985-1991. - Helsinki : Yleisradio, 1995. - 211 s. - (Research report, 1995, 5). - 951-43-0696-1.

PARAS elokuvakirja / Toim. Peter von Bagh. - Uud. laitos. - Porvoo : WSOY, 1995. - 951-0-20463-3.
Kirja on uudistettu ja laajennettu painos v. 1967 ilmestyneestä Uuteen elokuvaan kirjasta. Kirjoittajat ovat: André Bazin, Susanne Langer, Robert Warshaw, Paul Schrader, Susan Sontag, Alexandre Astruc, Barthélemy Amengual, Umberto Eco, Joseph McBride, Robin Wood, Eric Rohmer, Charles Barr, Henry Miller, James Agee, Jean Sémoulié, Francois Truffaut, Jean-Luc Godard, Gilles Jacob, Valerio Riva, Joseph L. Anderson, Edgar Morin, Jean Collet, John Alexander ja René Prédal.

PIISPA, Matti

Tupakan kulttuuriset merkitykset ja niihin vaikuttaminen. - Tampere : Tampereen yliopisto, 1995. - 75 s. - (Tiedotusopin laitos, julkaisuja, sarja A, 1995, 87). - 951-44-3904-X.

RADIO monimuoto-opetuksessa : raportti kokeilusta 1994 / Toim. Jukka Tainio, Lea Lakio ja Outi Korpilähde. - Helsinki : Opetushallitus, 1995. - 147 s. - (Kehittyvä koulutus, 1995, 3). - 951-719-182-0.

- Artikkelikokoelmassa kerrotaan vuonna 1994 toteutetusta Radio monimuoto-opetuksessa -kokeilusta, jossa valmistettiin 75 erilaisista radio-ohjelmaa. Kirjoittajat ovat Lea Lakio, Kaisu Montonen, Jukka Tainio, Jaani Viherluoto, Outi Korpilähde, Eeva-Liisa Nurmi, Jari Kirsiä, Urpo Kallio, Virpi Europaeus, Ritva Vuorio, Aino Kallio, Kaija Lehtisalo, Eliisa Hackman, Ritva Rönkkö, Anne-Maj Eskelinen, Helena Tuohinto ja Markku Kuusela.

RAITTILA, Pentti

Uutinen Estonia : kriisiviestintä ja journalismin etiikka koetuksella. - Tampere : Tampere University Press, 1995. - 207 s. - 951-44-3924-4.

REPORTS on media ethics in Europe / Kaarle Nordenstreng (ed.). - Tampere : Tampereen yliopisto, 1995. - 129 s. - (Tiedotusopin laitos, julkaisuja, sarja B, 1995, 41). - 951-44-3897-3.

Sisältää artikkelit: Press councils in Europe (Päivi Sonninen & Tiina Laitila), Codes of ethics in Europe

(Tiina Laitila), Comparative study on codes of ethics dealing with media and intolerance (Mari Kollehmainen & Jukka Pietiläinen), Journalists and self-regulation: the Finnish case (Ari Heinonen).

STEINBOCK, Dan
Triumph and erosion in the American media and entertainment industries. - Westport (Conn.) : Quorum, 1995. - 328 s. - 0-89930-914-3.

TANI, Sirpa
Kaupunki taikapelissä : Helsingin elokuvien mielenmaisemat : maantieteellisiä tulkintoja. - Helsinki : Helsingin kaupunki, 1995. - 197 s. - (Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia, 1995, 14). - 951-772-692-9. - Väitöskirja.

TOIVONEN, Pasi
Daniel ja minä : kaksi näkökulmaa kehitysviestintään ja kapitalismin. - Tampere : tampereen yliopisto, 1995. - 195 s. - (Tiedotusopin laitoksen julkaisuja, sarja A, 1995, 88). - 951-44-3905-8.

VALASKIVI, Katja
Wataru seken wa oni bakari : mothers-in-law and daughters-in-law in a Japanese television family drama. - Jyväskylä : University of Jyväskylä, 1995. - 112 s. - (Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja, 46). - 951-34-0644-X.

WUOKKO, Mirja
Suomalaisten EU-termistön tuntemus ja asennoituminen Euroopan Unioniin vuosina 1993 ja 1995 : haastatteluaineistoon perustuva seurantatutkimus. - Helsinki : Helsingin yliopisto, 1995. - 44, 12 s. - (Helsingin yliopisto, viestinnän laitos, julkaisuja, sarja 2 A, 1996, 1). - 951-45-7268-8.

TUTKIELMAT 1995

HELSINGIN YLIOPISTO VIESTINNÄN LAITOS

Antikainen, Tuomo: Yritys ja koulut yhteistyössä. Lukiolaisten asenteet jatko-opiskeluun ja yrityksen viestinnän vaikutus nuorten tulevaisuuden-suunnitelmiin.

Apuukka, Miia: Sekalajityyppi ja vastaanotto. Faktaa ja fiktiota sekoittavan "Hyvät herrat" -television-ohjelman vastaanottotutkimus

Eloaho, Liina: "Todellista" viihdetä - iltapäivälehti uutiset narratologisessa tarkastelussa.

GINMAN, Susanna: Kvinna i männens värld. Kvinnliga politiska reportrar i Finland och Sverige.

Heiskanen, Mirva: Tunnettu maailma - Haastattelututkimus ulkomaanjournalismin vastaanotosta.

Immonen, Elina: Pakolaiset uutisdiskurssissa.

Jensen, Hanna: Ohjelmaympäristö ja televisiomainoksen sijoittelu, case-tutkimus.

Jokisalo, Pia: Nuori nainen koskettavana - miten hän tulkitsee ja kokee sen.

Jutila, Ville: Helsingin Sanomien EU-kirjoittelu Suomen EU-jäsenyysneuvottelujen alkaessa 1993 ja päättyessä 1994.

Juutila, Marja-Leena: Yhteisokuva - käsitteellistä tarkastelua ja sisäisen yhteisökuvan tapaustutkimus.

Kangasharju, Sanna: Aika viestinnässä ja viestintä ajassa - viestinnän vaikutus aikaan.

Kariniemi, Arto: Viestintä, puukauppa ja metsäteollisuuden metsätoimihenkilö.

Koistinen, Mikko: Argumentti, genre ja esisopimus. EU-maatalousjulkisuus sanomalehdissä.

Lindertz, Nicola: Interkulturell kommunikation i organisationer - en fallstudie i internationella chefer kommunikationsanpassning.

Lindlöf, Reija: Kaupunginosalehti ja lukija. Käpylälehden lukemistutkimus.

Majamäki, Marika & Sillanpää, Katja: "Risuja ja ruusuja" - puhe- linpalaute TV 1:n katsojilta ohjelmantekijöille.

Mannila, Erkki: Television ajan- kohtaisohjelmien juttujen drama- turgiaista.

Marklund, Mona: Kauppaa vai katselua? K-keittiökisa esittely- mainosten pilottina Suomessa.

Nylund, Mats: Politisk samtalsre- torik i TV.

Paronen, Mikko: Miehen mitta - neljän olutmainoksen semioottin- en analyysi.

Pellinen, Johanna: Havaitseminen ja merkityksenanto - Viestit ärsyk- keinä vastaanottajan merkityk- senantoprosessissa.

Pinjola, Nina: Hypermedia ja fiktiivinen kerronta - hypertekstimuo- toisen fiktion ja lineaarisen fiktion erot.

Rouhinen, Satu: Television asema perheissä aamuisin. Laadullinen tutkimus Huomenta Suomi-ohjel- man katselusta ja kuuntelusta.

Saari, Tea: Poliittisen televisioma- innonnan genren jäijillä - Televisio- ja sanomalehtimainonnan vertai- lussa sisällön erittelyn ja semioti- kan avulla presidentinvaaleissa 1994.

Saira, Hanna: Siitä mulle on jäänyt mieleen sellainen juttu... Postiais- ten keskuudessa elävät tarinat ja niiden heijastamat arvot.

Salmi, Jussi: Radiomafian tavoit- teet ja niiden toteutuminen - Jul- kinen palvelu vastaa yksityiseen haasteeseen.

Salmi, Ulla: Genreä etsimässä - Käsitteen tarkastelua televisiotut- kimuksen kannalta.

Salovaara, Inka: Taikalaatikon ta- kana - Analyysi presidenttiehdok- kaiden 1994 ja poliittisten toimit- tajien televisiosuhteesta.

Sirola, Maija: Tiedotusalan kehi- tisyhteistyö ja kehitysviestintä.

Snäli, Mitti: Tunnistamaton tor- junta. Diskurssianalyttinen tutki- mus espanjalaisen historiallisen TV-melodraaman vastaanotosta Suomessa.

Tiilikainen, Anna-Riitta: Nuoret valistuksen vastaanottajina ja vastaanantajina – Kolmen terveystieteiden vastanotto lukio- ja ammattikoululaisten parissa.

Torkler, Johanna: Suomi ja suomalaiset kansainvälisissä uutistoi- mistoissa 1980-luvulla.

Turunen, Satu: Tärkeimpänä toimijana tavallinen ihminen – Vuotos-aiheisten sanomalehtiutisten tarkastelua.

Uimonen, Tiina: ”Pääosassa aivot”: Terveet Aivot -terveysviestintäkampanjan vaikutukset kansalaisten tietoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen.

Vesa, Anna-Maija: Joukkoviestimet ympäristökeskustelun määrittelijöinä. Ydinvoimakeskustelun toimijat Helsingin Sanomissa ja Vihreässä Langassa.

Vuori, Jukka-Pekka: Yhteiskunnallinen mainonta vaikutuskeinona – tapaustutkimus korjausrakentamiskampanja.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO VIESTINTÄTIETEIDEN LAITOS/JOURNALISTIikka

Ahlstrand, Camilla: Ruotsi maakuntalehden etusivun uutisena

Mykkänen, Pekka: Hyvän journalismin mahdollisuudet sodassa. Tutkimus Bosnian ja Ruandan sotakirjeenvaihtajista, heidän asenteistaan ja käsityksistään journalistista.

Nieminen, Sami: Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen sanomalehti Keski-suomalaisen urheilusivulla.

Nurminen, Annamari: Henkilöstölehden rooli sisäisessä viestinnässä. VR NYT -lehden tehtävät sisäisen viestinnän kanavana.

Raudaskoski, Anna-Maria: Suomen Tietotoimiston uutismateriaalin käyttö erityyppisissä sanomalehdissä.

Rasku, Risto & Turunen, Minna: Euroreporter training. A student's viewpoint on the Pan-European journalist training.

Suuronen, Jukka: Muuttunut urheilukulttuuri, muuttuneet urheilusivut. Helsingin Sanomien ja Keski-suomalaisen urheilusivujen sisältö vuosina 1959 ja 1989.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO VIESTINTÄTIETEIDEN LAITOS/PUHEVIESTINTÄ

Elo, Minna: Klubin säännöistä reuna- ehtoihin. EU-metaforat poliittisen väittelyn kontekstissa.

Huotari, Leena. Puheviestintä pankin asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa.

Kangaskesti, Riitta & Laatikainen, Sari: Viestintäkanavan vaikutus puhujan luotettavuuden arviointiin.

Laine, Sari: Löytyykö eetteristä ystävää? Radiotoimittajan itsestärakentamisen ja interaktion vaikutus parasosiaaliseen suhteeseen.

Myllyperkiö, Arja: Systemaattinen desensitisaatio puheviestintätilanteisiin liittyvien jännitysten hoitomenetelmänä.

Poutiainen, Salla: ”Kahvi on kaadettu, tulkkaa ottamaan.” Et- nografinen tutkimus kahvipöytä- keskusteluista ja niiden kulttuurisesti merkittävistä säännöistä.

Ruonala, Katri-Mari: Presidentti- ehdokkaat haastateltavina. Vuorovaikutuksen ja ehdokkaiden esiintymisen tarkastelua TV-haastattelutilanteissa vuoden 1994 presidentinvaaleissa.

Taskila, Maija: Radiotoimittajan käsityksiä omista äänenkäytön ongelmistaan.

Yli-Erkkilä, Mirja: Vuorovaikutus ja potilaan itsemääräämisoikeus terveyskeskuslääkärin vastaanotolla. Kolme esimerkitapausta jyväs- kyläiseltä terveysasemalta.

LISENSIAATINTUTKIELMA

Laukkanen, Tuula: Keskoslapsen perheen viestintä terveydenhuo- lon ammatti-ihmisten kanssa.

TAMPEREEN YLIOPISTO TIEDOTUSOPIN LAITOS

Ala-Fossi, Marko: Kaupallisten paikallisradioiden kanavakiipailu ja asemaformaatit Seinäjoen ta- lousalueella.

Alatalo, Marja: 'Rahvaan' media- kritiikki. EU-uutisointi vastaanot- tajan näkökulmasta. (sivuaineen tutkielma)

Aronen-Beversdorf, Jaana: Kieli sosiaalisen todellisuuden rakentu- misessa. Lingvistinen diskurssiana- lyyysi EU96-juttusarjasta.

Bergman, Jaana: Lankeammeko- jenki-hymyyn? Henkilöitymisen, imagojen ja kaupallisuuden analy- sointia ehdokasmainoksissa sisäl- lön erittelyn keinoin.

Eskelinen, Sari: Lehtiyhtiön omis- tajan vaikutusmahdollisuudet toi- mitukselliseen työprosessiin ja sen tuottamiin uutisiin. Ahlströmin intressit ja Warkauden Lehti.

Gutiérrez-Sorainen, Ana Maria: Historiallinen tappelu rikkauksista jatkuu. Ideologioiden jälkiä The New York Timesin, El Paisin ja Hel- singin Sanomien raportoinnissa Ecuadorin ja Perun välisestä so- dasta 1995.

Isokääntä, Ari: Journalistinen hy- peravaruus internetissä. Esimerk- kinä Poliisi-tv:n hyperavaruus.

Järvelä, Teija: Toimitusten tieto- kannat. Tutkimus toimitusten tie- tokannoista ja niiden vaikutukses- ta journalistiseen työprosessiin sekä journalismiin sisältöön.

Kattelus, Outi: Noitatarinoita sekä miehiä ja naisia Pikku Kakkosen ohjelmistossa.

Keränen, Sanna-Maija: Saarijär- ven Paavosta Piippolan vaariin. Maaseudun asukkaiden myytti- nen kuva Suomen Kuvalehdessä vuosina 1950, 1976 ja 1988.

Kujala, Helinä: Luovuus yleisaika- kauslehden toimittajan työssä.

Laaninen, Tarja: Mikä se siitä muuttuu, kun työttömät risteilee maasta maahan. Euroopan unioni työttömien puheissa.

Laitila, Tiina: European Media Ethics. In Search of a Common Basis.

Leppälä, Asta: Sitoutuneen ympäristöjournalistisen työn mahdollisuuksista Sinä ja sininen planeetta -lasten eko-oppaan toimitustyön valossa. (sivuaineen tutkielma)

Lipsanen, Ulla: Epäilijä, sorrettu, epävarma. Näkökulmia viljelijöiden EU-puheisiin.

Mäkeilä, Anu: Naisen paras ystävä. Naistenlehden artikkelisarja ihmisistä hyvinvointivaihton murreksessa.

Mäkinen, Kirsi: Toimittajan ammattiyhdistysjäsenyys. Haastattelututkimus kymenlaaksolaisten sanomalehtitoimittajien ammattiyhdistysjäsenyyden luonteesta ja suhtautumisesta ammattiyhdistystoimintaan.

Nieminen, Minna-Johanna: Kaksi Paavaa. Paavo Väyrysen imagon symboliikka vuoden 1994 presidentin vaaleissa.

Nikunen, Kaarina: Naisellisuuden naamiot. Kuva, katse ja representaation politiikka.

Paju, Mia: Television tuomioistuin. Helsingin Sanomien televisiomoraali.

Rantala, Juho-Pekka: Korpraali Frondelius, ja huomenna meen työttömäksi. Tavallinen ihminen ja arkielämä A-sunnuntain kerronnallisena strategiana.

Repo, Tarja: Television monitulkintaisuuden rajat. Ohjelmatekstien avoimuuden ja vastaanottamisen vapauden uudelleenarviointia.

Rönkkö, Janne: Syyllistäminen urheilujournalismissa. Esimerkkitaupaksena Risto Ulmala.

Rönkkö, Jouko: Maakunnallinen näkökulma talousuutisissa. Veitsiluoto-kauppa ja Transtechin irtisanomiset Kalevan, Helsingin Sanomien ja Kymen Sanomien uutisoimissa ja kannanotoissa.

Rönkä, Anu-Liisa: Radiosuhteen tarkastelua kulttuurisen merkityksen näkökulmasta. Radio Moreenia koskevan puheen laadullinen analyysi.

Saarinen, Mirjami: Kun toimituskulttuurit törmäävät. Tutkimus toimituskulttuurien kohtaamisesta televisiotyössä Tasavallassa taapahtuu -projektin valossa.

Salmi-Hiltunen, Tuire: Myyttinen länsimaisuus japanilaisittain. Länsimaisuuden paikan ja funktion määrittelyä japanilaisessa kulttuurissa ja erityisesti mainoksessa kultuskulttuurin konkreettisen esityksenä.

Salonen, Janne: Edessä länttä, takana itä? Lukiolaisten kansallinen identiteetti EU-kansanäänestyksen alla.

Salonen, Kai: Laatu julkisessa ja kaupallisessa televisiossa ammattilaisten näkökulmasta -esimerkkeinä TV2 ja MTV3

Sulander, Tytti: Pääministerin kiireinen päivä. Poliittinen imago käsitteenä ja käytännössä sekä median rooli imagopolitiikassa.

Tamminen, Petri: Valokuvia sielusta. Neijä näkökulmaa muotokuvan yksilösuhteeseen.

Toivonen, Pasi: Daniel ja minä. Kaksi näkökulmaa kehitysviestintään ja kapitalismiin.

Tuomaala, Erja: Interaktiivisen televisio toiminnan ensiaskeleita Yleisradiossa. Kearsaripeukalon ruumiinavaus.

Tuominen, Sirkku: Opetusradion mahdollisuuksia koulutuksen ja radion murroksissa. Opetusradion geneeristä tarkastelua.

Tuuri, Hanna: Paikalliset EU-tiedon välittäjinä.

Virnes-Karjalainen, Anu: TV 1:n ulkomaanaiheisten ajankohtaisohjelmien juttujen sisältö 1960-1989 -esiintyjät, aiheet, kohdemaat.

Värjä, Johanna: Yleistä mielipidetä jäljittämässä. Suomalaisen EY-mielipiteiden muutokset vuosina 1987-1993.

LISENSIAATIN-TUTKIMUKSET

Linkkala, Minna-Kristiina: Tutkimuskohteena taidekriitikki. Ilmiön teoreettinen jäsenyys kolmesta näkökulmasta: temaattinen malli.

Reunanen, Esa: Merkitysympäristö ja uutisgenren säännöt. Ympäristöverot Aamulehdessä ja Helsingin Sanomissa.

Ruoho, Iris: Sukupuoli ruudussa ja katsomossa: naiskuvista eron politisointiin.

TURUN YLIOPISTO TAITEIDEN TUTKIMUKSEN LAITOS/ELOKUVA- JA TELEVISIOTIEDE

LISENSIAATINTUTKIELMA

Laine, Kimmo: Murheenkryynejstä miehiä... miehistä poikia? Suomalainen sotilasfarssi 1930-luvulta 1990-luvulle.

VAASAN YLIOPISTO VIESTINTÄTIEDEIDEN LAITOS

Antola, Päivi: Det svenska kommunikationsmönstret ur finländsk synvinkel. En fallstudie om kulturella skillnader i ett svenskt-finskt företag.

Sundgren, Eva: Psykoanalyttista elokuvasesiotiikkaa. Tarkasteltavana Roman Polanskin Inho.